Oracle: baza, którą Larry Ellison sprzedał CIA, zanim ją napisał

Poziom: podstawy **Dotyczy: Oracle Database 19c** **Czas: ~15 min**

Ta strona otwiera książkę „Oracle DB": skąd wzięła się nazwa tego silnika, ile prawdy jest w krążącej o niej anegdocie i dlaczego licencjonowanie Oracle jest tematem, którego administrator nie może zignorować.

Skróty użyte na tej stronie (4)

Skrót	Co znaczy
CIA	Central Intelligence Agency: amerykańska agencja wywiadowcza, pierwszy klient komercyjnego Oracle
IBM	International Business Machines: firma, w której laboratorium powstał model relacyjny i pierwszy działający silnik SQL
SQL	Structured Query Language: język zapytań do relacyjnych baz danych
WMS	Warehouse Management System: system zarządzania magazynem

Skąd się wzięło

W 1970 roku Edgar Codd opublikował w laboratorium IBM artykuł opisujący model relacyjny, ale sam IBM nie spieszył się z komercyjnym produktem opartym na własnym pomyśle. Larry Ellison, pracujący wtedy w firmie Ampex, przeczytał ten artykuł i uznał go za rzecz oczywistą, a jednocześnie niezbudowaną przez nikogo. W 1977 roku razem z Bobem Minerem i Edem Oatesem założył w Santa Clara firmę Software Development Laboratories, z kapitałem startowym rzędu dwóch tysięcy dolarów.

Nazwa Oracle nie wzięła się z marketingu, tylko z projektu, przy którym Ellison, Miner i Oates wcześniej razem pracowali dla CIA, gdzie nosił on kryptonim Oracle. Kiedy CIA potrzebowała systemu bazodanowego, trafiła właśnie do nich, a firma przyjęła nazwę tego zamówienia na własny

produkt. W tej części anegdota jest prawdziwa: CIA rzeczywiście była pierwszym klientem, a nazwa firmy pochodzi od nazwy jej projektu, nie odwrotnie.

Druga część, że Ellison „sprzedał" bazę danych, zanim ją napisał, jest prawdziwa tylko częściowo. Umowa z CIA rzeczywiście zapadła, zanim istniał gotowy produkt: w 1978 roku pierwsza wersja, pisana w asemblerze, była wciąż wewnętrznym prototypem, nie czymś, co dało się sprzedać drugi raz. Software Development Laboratories dopiero dostała za to zadanie zapłatę i zbudowała system, którego jeszcze nie miała gotowego na papierze. Nie jest to więc historia o sprzedaży fikcyjnego produktu, tylko o kontrakcie badawczym podpisanym przed końcem prac, co w branży oprogramowania rządowego nie było i nie jest niczym niezwykłym.

Pierwszy komercyjny silnik trafił na rynek w 1979 roku pod nazwą Oracle w wersji drugiej, bo założyciele uznali, że klienci niechętnie kupują produkt oznaczony jako pierwsza wersja. Był to pierwszy dostępny na rynku silnik relacyjny z obsługą SQL, wyprzedzający własny komercyjny produkt IBM. Firma zmieniała nazwę jeszcze dwukrotnie, aż w 1982 roku przyjęła na stałe nazwę swojego pierwszego produktu: Oracle.

Jak to działa w jednym obrazku

Zapytanie do Oracle przechodzi tę samą drogę niezależnie od tego, czy pyta o nią skaner w magazynie, czy raport księgowego: od aplikacji przez instancję do bazy danych zamontowanej na dysku.

Skanery magazynowe wysyłają zapytania przez WMS do instancji Oracle na ora01, która montuje i otwiera bazę WMSPRD zapisaną fizycznie jako datafile (kliknięcie otwiera pełny rozmiar)

Dlaczego Zielona

> **Z ŻYCIA WZIĘTE**
>
> O szóstej rano w Swarzędzu czterdzieści skanerów loguje się naraz do WMS, a WMS odpytuje instancję Oracle na `ora01` o stan magazynu. Marek już nie raz dzwonił, że skanery „muszą się rozgrzać", chociaż w rzeczywistości to instancja dopiero wtedy dostaje pierwszy poranny szczyt sesji po nocnej ciszy. Dopiero druga taka awaria nauczyła zespół, żeby sprawdzać sesje na bazie, zanim zaczną obwiniać sprzęt skanerów.

WMS, system magazynowy kupiony od zewnętrznego dostawcy, wymaga Oracle, więc na `ora01` stoi baza `WMSPRD` i nikt w Zielonej nie miał tu wyboru silnika. Licencjonowanie Oracle liczy rdzenie procesora, a nie liczbę użytkowników, więc zanim pan Zbigniew zgodzi się na dodanie mocy obliczeniowej do serwera, najpierw sprawdzamy, czy umowa licencyjna w ogóle na to pozwala. To odróżnia Oracle od PostgreSQL w tej samej serwerowni: koszt złej decyzji administracyjnej tutaj bywa liczony w tysiącach złotych za rdzeń, nie tylko w czasie przestoju.

Mapa tej książki

Książka „Oracle DB" składa się z siedmiu rozdziałów rozłożonych na dwa katalogi plików, budowanych na słowniku z książki „Bazy danych: fundamenty".

Rozdział	Na jakie pytanie odpowiada
Oracle: baza, którą Larry Ellison sprzedał CIA, zanim ją napisał	Skąd wzięła się nazwa Oracle i dlaczego licencjonowanie jest tematem administratora
Architektura i środowisko	Czym różni się instancja od bazy, czym jest SGA i PGA, jak zalogować się przez SQL*Plus
Rozpoznanie i diagnostyka	Jak sprawdzić wersję, parametry, sesje, blokady i zadania schedulera
Użytkownicy i uprawnienia	Jak zarządzać rolami, kontem monitorującym i łączami bazodanowymi
Przestrzeń i pliki bazy	Czym jest tablespace, datafile, UNDO, TEMP, redo log i plik kontrolny
Backup i odtwarzanie	Tryb ARCHIVELOG, RMAN, Data Pump i odtworzenie z backupu Networkera
Rozmiary i wydajność	Jak sprawdzić rozmiary tabel, segmentów i indeksów
Procedury	Start i stop instancji, utworzenie nowej bazy, upgrade silnika, migracja na inny serwer

Powiązane: Baza danych, silnik, instancja i schemat · Architektura Oracle, instancja, baza, SGA, PGA, procesy tła · Użytkownicy, role i uprawnienia

Źródła: Software Development Laboratories, historia firmy, content.dsp.co.uk „The History of Oracle: 1977-2000" · stacksync.com „The Paper Nobody Acted on: The Origin Story of Oracle" · gizmodo.com „Larry Ellison's Oracle Started As a CIA Project" · Wikipedia, „Oracle Corporation"

Revision #22
Created 2026-09-28 17:32:34 UTC by Tomasz Konieczny
Updated 2026-10-26 14:08:39 UTC by Tomasz Konieczny